

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x
e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/11103/2017
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/SU/1628/2016

N á l e z

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 6. 9. 2016 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Modrá pyramida stavební spořitelna, IČO 60192852, se sídlem Bělehradská 128, č.p. 222, 120 21 Praha 2, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka B 2281 (dále jen „Instituce“), vedeném podle zákona o finančním arbitrovi a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci určení, že Instituci nevzniklo právo na zápis negativního záznamu o Navrhovateli jako ručiteli ke smlouvě o překlenovacím úvěru ze stavebního spoření č. ■ do bankovního registru klientských informací, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1 Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se domáhá určení, že Instituci nevzniklo právo na zápis negativního záznamu o jeho osobě vztahujícího se ke smlouvě o překlenovacím úvěru ze stavebního spoření do bankovního registru klientských informací, protože celý úvěr doplatil, a požaduje jeho výmaz.

Finanční arbitr při zkoumání podmínek řízení z předložených podkladů zjistil, že Instituce a ■ (dále jen „Dlužník“) a ■, oba bytem ■ (dále jen „Spoludlužník“ a s Dlužníkem společně též jako „Spoludlužníci“) uzavřeli dne 21. 6. 2004 smlouvu o překlenovacím úvěru ze stavebního spoření č. ■, kterou se Instituce zavázala poskytnout Dlužníkovi překlenovací úvěr „za účelem: změna / údržba stavby / udržovací práce“ a že „úvěr je dále zajištěn: zřízením zástavního práva k nemovitosti.“ ve výši 300.000 Kč a Spoludlužníci se ho zavázali splácet měsíčními splátkami ve výši 2.250 Kč do přidělení cílové částky stavebního spoření, kdy „předpokládaný termín přidělení“ si Instituce a Spoludlužníci sjednali na „1. čtvrtletí 2014“ (dále jen „Smlouva o úvěru“).

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel podepsal dne 25. 6. 2004 prohlášení ručitele k Smlouvě o úvěru, ve kterém prohlásil, že „bere na sebe povinnost, že pohledávky věřitele či jejich nesplacené části včetně příslušenství uspokojí, jestliže tak neučiní dlužník sám, ač byl věřitelem písemně vyzván“ a současně prohlásil, že „[v] případě odstoupení věřitele od uvedené smlouvy

o úvěru nezanká zajištění pohledávky věřitele dle tohoto prohlášení ručitele“ (dále jen „Prohlášení ručitele“).

Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že by v právním vztahu s Institucí založeným Smlouvou o úvěru nevystupoval jako fyzická osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Instituce je provozovatelem stavebního spoření podle § 2 odst. 1 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a statní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o stavebním spoření“), a současně bankou podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“), a mezi její činnosti patří podle § 9 odst. 1 písm. a) zákona o stavebním spoření poskytování úvěrů osobám, jejichž výroby a poskytované služby jsou určeny pro uspokojování bytových potřeb.

Smlouva o úvěru představuje smlouvu o úvěru ve smyslu § 497 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“). Právní vztah založený Smlouvou o úvěru je vyloučený z režimu zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“), resp. ve znění účinném od 25. 2. 2013, protože se jedná podle § 2 písm. a) bod 1. zákona o spotřebitelském úvěru o úvěr poskytnutý pro účely bydlení, ve kterém je pohledávka zajištěna zástavním právem k nemovitosti a jehož účelem je změna stavby.

Doručením Prohlášení ručitele Instituci vznikl mezi Navrhovatelem a Institucí právní vztah, který obsahoval závazek Navrhovatele uspokojit pohledávku Instituce ze Smlouvy o úvěru, pokud jí nesplní Spoludlužníci. Navrhovatel jako spotřebitel tak v pozici ručitele jednal s Institucí v souvislosti s poskytováním úvěru Spoludlužníkům.

Bankovní registr klientských informací je společná databáze údajů vytvořená na základě informací, které si vzájemně poskytují banky o smluvních (úvěrových) vztazích mezi bankami a jejich klienty na základě § 38a odst. 1 zákona o bankách, podle kterého *„se banky a pobočky zahraničních bank mohou vzájemně informovat o bankovním spojení, identifikačních údajích o majitelích účtů a o záležitostech, které vypovídají o bonitě a důvěryhodnosti jejich klientů, a to i prostřednictvím právnické osoby, která není bankou (...)“* (dále jen „Bankovní registr“). Správcem Bankovního registru je společnost CBCB - Czech Banking Credit Bureau, a.s., IČO 26199696, se sídlem Na Vítězné pláni 1719/4, 140 00 Praha 4 (dále jen „Společnost“).

Finanční arbitr nemůže v řízení vedeném podle zákona o finančním arbitrovi uložit instituci povinnost zajistit výmaz z Bankovního registru klientských informací, je však oprávněn v řízení vedeném na návrh spotřebitele proti věřiteli posoudit, zda byly splněny předpoklady pro zápis v Bankovním registru tím, že posoudí, zda v tomto případě byla Instituce oprávněna odstoupit od Smlouvy o úvěru a požadovat plnění z této smlouvy po Navrhovateli jako ručiteli.

Finanční arbitr je příslušný k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí, neboť se jedná o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při poskytování jiného úvěru ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s ustanovením § 3 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o finančním arbitrovi ve znění účinném od 1. 2. 2016, když k rozhodování tohoto sporu je podle ustanovení § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

4 Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel potvrzuje, že ručil za dluh Spoludlužníků ze Smlouvy o úvěru.

Navrhovatel tvrdí, že Dlužník na sebe podal návrh na zahájení insolvenčního řízení a Navrhovatel jako ručitel celý dluh doplatil a splatil tak úvěr ze Smlouvy o úvěru „*podstatně dříve, než bylo uvedeno ve smlouvě.*“ Navrhovatel namítá, že Instituci „*jsem nic nedlužil*“, avšak ta i přesto nechala zapsat negativní záznam o jeho osobě do Bankovního registru.

6 Tvrzení Instituce

Instituce potvrzuje, že uzavřela se Spoludlužníky Smlouvu o úvěru a že přijala od Navrhovatele prohlášení jako ručitele za splnění závazků Dlužníka ze Smlouvy o úvěru.

Instituce odkazuje, že v souladu s Všeobecnými úvěrovými podmínkami odstoupila od Smlouvy o úvěru, když „*[d]ůvodem odstoupení nebyly nezaplacené splátky*“, ale „*zjištění úpadku dlužnické strany*“. Instituce poukazuje na to, že o odstoupení od Smlouvy o úvěru a o veškerých důsledcích odstoupení jak účastníky Smlouvy o úvěru, tak i Navrhovatele, řádně informovala.

Instituce argumentuje, že informace do Bankovního registru nechala zapsat z důvodu odstoupení od Smlouvy o úvěru, a to na základě Smlouvy o účasti na vzájemné výměně informací, jejíž součástí jsou i pravidla pro hlášení neodstoupených a odstoupených pohledávek. Instituce argumentuje, že tyto informace „*odrážely fakta vyplývající z odstoupení od úvěru v důsledku zahájeného insolvenčního řízení.*“

7 Pokus o smír

Finanční arbitr v souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Smírného řešení se proto mezi stranami sporu před vydáním tohoto rozhodnutí finančnímu arbitrovi nepodařilo dosáhnout.

8 Právní posouzení

Finanční arbitr podle ustanovení § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se tam, kde je to možné, opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů, Ústavního soudu nebo Soudního dvora Evropské unie. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, rozhodnutí finančního arbitra jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

Předmětem řízení je posouzení, zda Instituce ve vztahu k Navrhovateli postupovala v souladu se zákonem a smluvními ujednáními, když sdílela negativní informace o Navrhovateli ve vztahu k plnění závazku ze Smlouvy o úvěru v Bankovním registru, po té co od Smlouvy o úvěru odstoupila.

8.1 Skutková zjištění

Ze Smlouvy o úvěru finanční arbitr zjistil, že Instituce se zavázala poskytnout Dlužníkovi překlenovací úvěr ve výši 300.000 Kč a Spoludlužníci se ho zavázali do přidělení cílové částky splácet měsíčními splátkami ve výši 2.250 Kč.

V Prohlášení ručitele, které předložila finančnímu arbitrovi Instituce, i z dokumentu předloženého Navrhovatelem se stejným obsahem jako je v Prohlášení ručitele, avšak bez uvedení data sepsání, finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel v pozici ručitele „*prohlašuje, že dle příslušných ustanovení obchodního zákoníku se zavazuje ručit za závazky (pohledávky) vyplývající ze smlouvy o úvěru číslo ■■■*“, a že „*v případě odstoupení věřitele od uvedené smlouvy o úvěru nezaniká zajištění pohledávky věřitele dle tohoto prohlášení ručitele.*“

Z čl. VIII. Smlouvy o úvěru finanční arbitr zjistil, že „*nedílnou součástí smlouvy o úvěru jsou Všeobecné úvěrové podmínky VSS KB platné v den uzavření smlouvy o úvěru, které tvoří přílohu č. 1 této smlouvy*“ a že „*podpisem smlouvy o úvěru klient stvrzuje, že se s těmito podmínkami seznámil a souhlasí s nimi.*“

Podle čl. 6 odst. 3 písm. f) Všeobecných úvěrových podmínek platí, že Instituce „*je oprávněna od smlouvy odstoupit či úvěr zesplatnit v těchto případech: na majetek klienta nebo spoludlužníka je podán návrh na konkurz, na vyrovnání, na likvidaci, je zahájeno řízení o nucené správě, je podán návrh na výkon rozhodnutí pro neplnění jiných závazků klienta.*“ Z odst. 4 téhož článku finanční arbitr zjistil, že „*v případě odstoupení od smlouvy je VSS KB (rozuměj Instituce) oprávněna požadovat okamžité splacení dlužné částky*“ a že „*odstoupením od smlouvy zajištění pohledávky VSS KB nezaniká.*“ Z odst. 6 téhož článku pak finanční arbitr zjistil, že „*Smlouva o úvěru zaniká dnem doručení projevu vůle, kterým VSS KB odstupuje od této smlouvy.*“

Z veřejně dostupného insolvenčního rejstříku finanční arbitr zjistil, že Dlužník podal dne 21. 3. 2012 ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení a že dne 30. 3. 2012 soud rozhodl o zjištění úpadku na majetek Dlužníka a povolil mu řešení úpadku oddlužením. Řízení se dosud u soudu vede pod sp. zn. ■■■.

Z veřejně dostupného insolvenčního rejstříku finanční arbitr zjistil, že Spoludlužník podal dne 20. 1. 2015 k témuž obecnému soudu insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení a že dne 9. 2. 2015 soud rozhodl o zjištění úpadku na majetek Spoludlužníka a povolil mu řešení úpadku oddlužením. Řízení se u soudu dosud vede pod sp. zn. ■■■.

Z Odstoupení od smlouvy finanční arbitr zjistil, že Instituce Navrhovateli oznámila, že z důvodu zahájení insolvenčního řízení proti Spoludlužníkovi „*bude od shora uvedené smlouvy ke dni předcházejícímu dni zjištění úpadku odstoupeno podle Všeobecných úvěrových podmínek (čl. 6 odst. 3 písm. f)*“ a že jakmile nastanou účinky odstoupení „*vznikne povinnost uhradit bez zbytečného odkladu celý úvěr*“ a „*dojde k zařazení dalších účastníků úvěrové smlouvy (tj. i Vás) (rozuměj Navrhovatele) do registru dlužníků.*“ Z dodejky přitom finanční arbitr zjistil, že Odstoupení od smlouvy Navrhovatel převzal dne 26. 1. 2015.

Z Konečného výpisu ze dne 30. 4. 2015 finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel dne 28. 4. 2015 doplatil celý zůstatek úvěru ze Smlouvy o úvěru částkou 161.717,71 Kč a že dne 30. 4. 2015 Dlužník uhradil Instituci poplatek za vedení účtu ve výši 200,- Kč a Instituce téhož dne vrátila Dlužníkovi přeplatek ve výši 433,44 Kč.

Z Výpisu z registru finanční arbitr zjistil, že k osobě Navrhovatele nechala Instituce zapsat do Bankovního registru následující údaje:

„Typ kontraktu: Úvěr na stavební spoření; Fáze: Ukončený; Role: Ručitel; Datum zahájení: 08.07.2004; Datum ukončení: 30.04.2015; CCB kód: ■; Kód operace: ■ FAC: 0; Jméno finanční instituce: MODRÁ PYRAMIDA STAVEBNÍ SPORITELNA, A.S.; Datum poslední aktualizace: 30.04.2015; Periodicita zúčtování: měsíční splátky; Výše měsíční splátky: 2 250; Zbývající jistina: 0; Počet nesplacených splátek po splatnosti: 0; Maximální počet nespl. splátek/Počet měsíců: 1/4; Maximální nesplacená částka: 160 501; Datum maximální nesplacené částky: 28.02.2015; Maximální částka překročení úvěrového rámce: 0; Nejhorší status: Zesplatněný úvěr; Datum nejhoršího statusu: 30.04.2015; Datum poslední delikvence: 31.03.2015.“

Z tabulky obsažené ve Výpisu z registru označené „Profil spláčení“ finanční arbitř dále zjistil, že „Status: Zesplatněný úvěr“ byl zaznamenán v měsíci 02/2015, kdy k tomuto měsíci je dále v tabulce uvedeno, že „Počet nespl. splátek: 1; Dny po splatnosti: 22; Nesplacená částka po splatnosti: 160 501“; dále byl zaznamenán v měsíci 03/2015, kdy k tomuto měsíci je dále v tabulce uvedeno, že „Počet nespl. splátek: 1; Dny po splatnosti: 52; Nesplacená částka po splatnosti: 159 986“; dále byl zaznamenán v měsíci 04/2015, kdy k tomuto měsíci je dále v tabulce uvedeno, že „Počet nespl. splátek: 0; Dny po splatnosti: 0; Nesplacená částka po splatnosti: 0“.

8.2 Rozhodná právní úprava

Instituce a Spoludlužníci uzavřeli Smlouvu o úvěru za účinnosti obchodního zákoníku a zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“).

Smlouva o úvěru jako smluvní typ je ve smyslu § 261 odst. 3 písm. d) obchodního zákoníku tzv. absolutním obchodem, který se bez ohledu na povahu jeho účastníků řídí vždy obchodním zákoníkem. Tím však není dotčena subsidiární aplikace občanského zákoníku v otázkách, které obchodní zákoník neupravuje, na základě výslovného zmocnění obsaženého v § 1 odst. 2 obchodního zákoníku.

Podle § 3028 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „nový občanský zákoník“), který nabyl účinnosti 1. 1. 2014 a který nahradil občanský i obchodní zákoník, se tímto zákonem (myšleno novým občanským zákoníkem) „řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti“, přičemž podle odstavce 3 se právní poměry, na které se nevztahuje odstavec druhý (práva osobní, rodinná a věcná), a „vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“ řídí dosavadními právními předpisy.

Smlouva o úvěru je současně smlouvou spotřebitelskou podle hlavy páté části první občanského zákoníku, když na jedné straně stojí Instituce jako osoba, která při uzavírání a plnění Smlouvy o úvěru jedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, a na straně druhé Spoludlužníci a Navrhovatel jako spotřebitelé.

Na Smlouvu o úvěru se nepoužije úprava zákona o spotřebitelském úvěru, protože z jeho režimu je smlouva vyloučena, jak bylo vysvětleno výše, a nepoužije se ani právní úprava zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru (dále jen „nový zákon o spotřebitelském úvěru“), protože tento zákon nabyl účinnosti až dne 1. 12. 2016 a podle přechodného ustanovení § 168 platí, že „[u]stanovení tohoto zákona upravující předčasné splacení spotřebitelského úvěru na bydlení se použijí i na smlouvy o spotřebitelském úvěru na bydlení uzavřené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona s a) pevnou zápůjční úrokovou sazbou ode dne, kdy po dni nabytí účinnosti tohoto zákona započalo běžet nové období, pro které byla stanovena pevná zápůjční úroková sazba, nebo b) variabilní zápůjční úrokovou sazbou ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.“ Protože úroková sazba ve Smlouvě o úvěru není variabilní a ani po nabytí účinnosti nedošlo k její změně, nesplňuje Smlouva o úvěru podmínky pro použití nové právní úpravy. Ke

splacení úvěru ze Smlouvy o úvěru došlo před nabytím účinnosti zákona o novém spotřebitelském úvěru, i proto nemůže Smlouva o úvěru podléhat režimu tohoto zákona po jeho účinnosti.

Navrhovatel v Prohlášení ručitele povinnost ručit za závazky vyplývající ze Smlouvy o úvěru na sebe převzal za účinnosti obchodního a občanského zákoníku.

Podle § 3073 nového občanského zákoníku „[p]ráva ze zajištění závazku vzniklá přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, byť byla zřízena i jako práva věcná, se posuzují až do svého zániku podle dosavadních právních předpisů. To nebrání ujednání stran, že se tato jejich práva a povinnosti budou řídit tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti.“

Finanční arbitr z předložených podkladů nezjistil, že by si strany sporu sjednaly, že se závazkový vztah vzniklý na základě Prohlášení ručitele měl řídit novým občanským zákoníkem.

Proto finanční arbitr posuzoval tento závazkový vztah podle příslušných ustanovení obchodního a občanského zákoníku.

8.3 Ručení ke Smlouvě o úvěru

Podle § 303 obchodního zákoníku platí, že „[k]do věřiteli písemně prohlásí, že ho uspokojí, jestliže dlužník vůči němu nesplní určitý závazek, stává se dlužníkovým ručitelem.“

Ručení vzniká na základě jednostranného písemného úkonu ručitele, který je adresován věřiteli a ve kterém ručitel prohlašuje, že uspokojí věřitelovu pohledávku, pokud tak neučiní dlužník. Doručením ručitelského prohlášení věřiteli tedy vzniká mezi věřitelem a ručitelem právní vztah, jehož obsahem je povinnost ručitele uspokojit věřitelovu pohledávku, pokud jí nesplní dlužník.

Ze shromážděných podkladů vyplývá, že Navrhovatel doručil Prohlášení ručitele Instituci dne 25. 6. 2004; tím okamžikem vznikl právní vztah mezi Institucí a Navrhovatelem jako vztah věřitele a ručitele Dlužníka.

Navrhovatel se v Prohlášení ručitele zavázal ručit za závazky vyplývající ze Smlouvy o úvěru a prohlásil, že na sebe bere povinnost pohledávky Instituce včetně příslušenství uspokojit, pokud tak neučiní Dlužník, ač byl Institucí vyzván, a že závazek splní do deseti dnů od písemného vyzvání Instituce. Ze Smlouvy o úvěru byli společně a nerozdílně zavázáni jak Dlužník, tak Spoludlužník, proto se Instituce mohla domáhat plnění po kterémkoli ze Spoludlužníků, což také učinila.

Podle § 306 odst. 1 obchodního zákoníku „[v]ěřitel je oprávněn domáhat se splnění závazku na ručiteli jen v případě, že dlužník nesplní svůj závazek v přiměřené době poté, co byl k tomu věřitelem písemně vyzván. Tohoto vyzvání není třeba, jestliže je věřitel nemůže uskutečnit nebo jestliže je nepochybné, že dlužník svůj závazek nesplní.“

Podle § 109 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“) „se zahájením insolvenčního řízení se spojují tyto účinky: pohledávky a jiná práva týkající se majtkové podstaty nemohou být uplatněna žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou.“

Vzhledem k tomu, že oba Spoludlužníci postupně podali ke Krajskému soudu insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení a byla zahájena insolvenční řízení vůči každému z nich, nemohla Instituce vyzvat Spoludlužníky k plnění dluhu, jak se zavázala v Prohlášení ručitele, resp. bylo zřejmé, že i kdyby je Instituce vyzvala k plnění, Spoludlužníci nemohou v rámci insolvenčního řízení svůj dluh v desetidenní lhůtě splnit, neboť by se tím dopustili trestného činu zvýhodnění věřitele ve smyslu § 223 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

V době po povolení oddlužení Dlužníka a před povolením oddlužení Spoludlužníka plnil na dluh ze Smlouvy o úvěru Spoludlužník. Teprve až v situaci, kdy bylo povoleno oddlužení Spoludlužníka a bylo tak nepochybné, že ani jeden ze Spoludlužníků neuhradí závazek ze Smlouvy o úvěru, obrátila se Instituce na Navrhovatele.

Instituce proto byla poté, co bylo postupně oběma Spoludlužníkům povoleno oddlužení, oprávněna obrátit se na Navrhovatele jako ručitele Dlužníka a požadovat splnění dluhu ze Smlouvy o úvěru, byť předtím k plnění nevyzvala Dlužníka ani Spoludlužníka.

8.4 Odstoupení od Smlouvy o úvěru

Podle § 344 obchodního zákoníku „[o]d smlouvy lze odstoupit pouze v případech, které stanoví smlouva nebo tento zákon.“

Podle čl. 6 odst. 3 písm. f) Všeobecných úvěrových podmínek platí, že Instituce „je oprávněna od smlouvy odstoupit či úvěr zesplatnit v těchto případech: na majetek klienta nebo spoludlužníka je podán návrh na konkurz, na vyrovnání, na likvidaci, je zahájeno řízení o nucené správě, je podán návrh na výkon rozhodnutí pro neplnění jiných závazků klienta“.

Jako podmínku vzniku práva na odstoupení Instituce od Smlouvy o úvěru tak její smluvní strany mj. dohodly, že na majetek Dlužníka nebo Spoludlužníka byl podán návrh na zahájení řízení o úpadku ve smyslu zákona č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání, účinného v době vyhotovení Všeobecných úvěrových podmínek (dále jen „zákon o konkurzu a vyrovnání“).

Zákon o konkurzu a vyrovnání upravoval jako způsoby řešení úpadku pouze konkurz a vyrovnání, což Instituce promítla do ve výše citovaného ujednání Všeobecných úvěrových podmínek. Zákon o konkurzu a vyrovnání byl s účinností od 1. 1. 2008 nahrazen insolvenčním zákonem, který nově jako způsob řešení úpadku připouští i oddlužení. Ačkoliv v tomto případě bylo důvodem odstoupení od Smlouvy o úvěru povolení oddlužení Spoludlužníků, což Všeobecné úvěrové podmínky výslovně neupravují, povolení oddlužení stejně jako prohlášení konkurzu vypovídá o zhoršené finanční situaci dlužníka a tím i zhoršení postavení Instituce jako věřitele, čímž dochází k naplnění účelu, pro který si Instituce vyhradila právo odstoupit od smlouvy.

Na majetek Dlužníka byl podán insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení dne 21. 3. 2012, čímž došlo k naplnění podmínky pro odstoupení od Smlouvy o úvěru sjednané v čl. 6 odst. 3 písm. f) Všeobecných úvěrových podmínek. Na majetek Spoludlužníka byl podán insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení dne 20. 1. 2015.

Instituce svého práva na odstoupení od Smlouvy o úvěru využila dne 22. 1. 2015, kdy zaslala dopisem Dlužníkovi, Spoludlužníkovi a Navrhovateli Odstoupení od Smlouvy, které převzali Dlužník, Spoludlužník i Navrhovatel shodně dne 26. 1. 2015, jak vyplývá z předložených dodejek.

V Odstoupení od Smlouvy přitom Instituce informovala, že k odstoupení dojde „ke dni předcházejícímu dni zjištění úpadku“, dále o účincích, které odstoupení od Smlouvy o úvěru bude pro všechny účastníky Smlouvy o úvěru, včetně Navrhovatele, mít, zejména, že Navrhovateli „vznikne povinnost uhradit bez zbytečného odkladu celý úvěr“, a že účinkům odstoupení od Smlouvy o úvěru je možné zabránit, pokud „na místo spoludlužníka, proti němuž bylo zahájeno insolvenční řízení, přistoupí k úvěru jiný spoludlužník, a to nejpozději do dne předcházejícího dni zjištění úpadku“.

Soud zjistil úpadek Spoludlužníka dne 9. 2. 2015, účinky odstoupení od Smlouvy o úvěru tedy nastaly dne 8. 2. 2015 a dluh ze Smlouvy o úvěru se stal v celé jeho výši splatným.

Finanční arbitr přitom nezjistil, že by účinky odstoupení od Smlouvy o úvěru nenastaly z důvodu přistoupení nového spoludlužníka a ani žádná ze stran sporu tuto skutečnost netvrdila. Finanční arbitr proto dospěl k závěru, že Instituce odstoupila od Smlouvy o úvěru v souladu se sjednanými smluvními podmínkami.

Dne 27. 2. 2015 Instituce využila svého práva požadovat po Navrhovateli z titulu ručení plnění ze Smlouvy o úvěru za Dlužníka a vyzvala dopisem Navrhovatele k úhradě pohledávky z odstoupení od Smlouvy o úvěru, a to „*dlužné částky 161 659,35 Kč nejpozději do 20. 3. 2015*“, a zároveň ho informovala, že je zařazen „*spolu s dlužníkem a případnými dalšími spoludlužníky a ručiteli do bankovních a nebankovních registrů pohledávek*“, se kterými Instituce spolupracuje.

Navrhovatel splnil své závazky, které mu vyplývaly z Prohlášení ručitele dne 28. 4. 2015, kdy závazek ze Smlouvy o úvěru Instituci splatil, tím došlo k uspokojení pohledávky Instituce ze Smlouvy o úvěru a zároveň zaniklo Navrhovatelovo ručení.

8.5 Zázpis do Bankovního registru

Podle § 38a odst. 1 zákona o bankách platí, že „*[v] rámci plnění povinnosti postupovat při výkonu své činnosti obezřetně se banky a pobočky zahraničních bank mohou vzájemně informovat o bankovním spojení, identifikačních údajích o majitelích účtů a o záležitostech, které vypovídají o bonitě a důvěryhodnosti jejich klientů, a to i prostřednictvím právnické osoby, která není bankou.*“

Banky, potažmo stavební spořitelny, si tedy mohou mezi sebou vyměňovat informace o svých klientech na základě zákonného zmocnění, aniž by k tomu potřebovaly souhlas svých klientů.

Tím, že se Navrhovatel zaručil za závazky Spoludlužníků vyplývající ze Smlouvy o úvěru, stal se také klientem Instituce, když mezi Navrhovatelem a Institucí vznikl akcesorický právní vztah, který byl svou existencí spjatý s hlavním závazkem ze Smlouvy o úvěru. Instituce proto byla oprávněna sdílet informace o plnění závazku, ke kterému se ručitel zavázal. Na možnost výměny informací proto nemohlo mít žádný vliv ani odvolání souhlasu k nakládání s osobními údaji ze strany Navrhovatele, neboť jeho souhlasu pro výměnu informací mezi bankami není třeba.

Finanční arbitr z Výpisu z registru zjistil, že k osobě Navrhovatele obsahuje mj. informace, že byl v závazkovém vztahu ze Smlouvy o úvěru s Institucí v pozici ručitele, že závazkový vztah ze Smlouvy o úvěru vznikl dne 8. 7. 2004, že úvěr byl v měsících únor až duben 2015 evidován jako zesplatněný a maximální nesplacená částka úvěru dosahovala dne 28. 2. 2015 výše 160.501 Kč, dále že počet dní po splatnosti úvěru činil v měsíci únoru 22 a v měsíci březnu 52 a dále že v měsíci dubnu 2015 došlo k úplnému splacení úvěru a úvěr byl ke dni 30. 4. 2015 evidován jako ukončený.

Tyto údaje přitom odpovídají skutečnosti, když jak vyplývá z Odstoupení od smlouvy ve spojení s čl. 6 odst. 3 písm. f) Všeobecných úvěrových podmínek, prohlášením úpadku Spoludlužníka Instituce s účinky ke dni 8. 2. 2015 odstoupila od Smlouvy o úvěru a dluh z ní se stal v celé výši splatný. Navrhovatel však dluh ze Smlouvy o úvěru doplatil až dne 28. 4. 2015.

9 K výroku nálezu

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů a po jejich pečlivém právním posouzení zjistil, že si ve Smlouvě o úvěru si Dlužník a Instituce sjednali, že Instituce má právo od Smlouvy o úvěru odstoupit, mimo jiné pokud je na majetek Dlužníka nebo Spoludlužníka podán návrh na konkurz nebo vyrovnání, resp. bude povoleno oddlužení, a že v případě odstoupení od Smlouvy o úvěru

je InSTITUTE oprávněna požadovat okamžité splacení dlužné částky a že odstoupením od smlouvy nezaniká zajištění pohledávky.

Finanční arbitr nezjistil, že by InSTITUTE od Smlouvy o úvěru neodstoupila platně nebo že by neměla podle Smlouvy o úvěru právo na zesplatnění dluhu a na jeho okamžité doplacení.

Účinky odstoupení od Smlouvy o úvěru včetně zesplatnění dluhu nastaly dne 8. 2. 2015 a InSTITUTE tak měla právo na zapsání informace o Navrhovateli jako ručiteli za závazek Dlužníka ze Smlouvy o úvěru do Bankovního registru v rozsahu, že dluh ze Smlouvy o úvěru byl v období od 8. 2. 2015 do 28. 4. 2015 zesplatněn a že byl s jeho splněním v prodlení, protože mezi Navrhovatelem a InSTITUTE existoval na základě Prohlášení ručitele právní vztah, který byl svou existencí spjatý s hlavním závazkem ze Smlouvy o úvěru, tím měla InSTITUTE právo sdílet v souladu se zákonem o bankách informace o Smlouvě o úvěru u osoby Navrhovatele v Bankovním registru.

Finanční arbitr musí návrh Navrhovatele zamítnout. Finanční arbitr nemůže v řízení stranit ani jedné ze stran sporu. Proto i když rozhodne v neprospěch spotřebitele, je to vždy rozhodnutí vydané podle nejlepšího vědomí a svědomí, spravedlivě a podle práva tak, aby spotřebitele nevystavil nákladnému soudnímu přezkumu; spotřebitel samozřejmě může u soudu požadovat přezkum rozhodnutí finančního arbitra, pokud se tak rozhodne

Finanční arbitr na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

P o u č e n í :

Účastník řízení může proti tomuto nálezu podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat do 15 dnů od jeho doručení tomuto účastníku řízení písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi, přičemž platí, že včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručení nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 29. 6. 2017

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr